

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm
Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis**

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XXXV. Prosequitur narrationem de fundatione monasterii S. Iosephi, simulque declarat quibus Deus modis, sanctam in eo paupertatem seruari iusserit: ac qua de causa à nobili illa matrona ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

enim confessione institutâ, ex hac vita abrepta est. Bene ei cecidit, quod
 quia id ita iam consuecerat non nisi octiduum aut circiter, ab ultima e-
 ius confessione elapsum esset. Mirum in modum gauisa sum, audiens il-
 lam ex hac vita decessisse. Ceterum valde paruo tempore in purgatorio
 fui. Vix enim octiduum præterierat (ut mihi videtur) cum mihi, statim à
 sumpta communione, Dominus apparuit, meque videre voluit, quomodo
 docam ad calos deducere.

*Dominus
 ei apparet
 soror eius
 ad calos
 deducere.*

Iam inde ab eo tempore, quo mihi Dominus id declaravit, usque
 dum ipsa moreretur, nunquam, quod mihi dictum erat, oblita sum, uti
 recollectus mea, quæ mox ut illam obijisse comperit, ad me venit, mirata
 cum omnia quæ dicta erant, ita exactè adimpta vidit. Sit Dominus
 in eternum benedictus, qui tantam animarum, ne pereant, curam gerit.
 Amen.

C A P Y T . XXXV.

COEPTA M DE FUNDATIONE MONASTERII GLORIOSI P.

Sancti Iosephi narrationem prosequitur; simulque declarat, quibus Deus ma-
 dus sanctam in eo paupertatem seruari iussit: ac quæ de causa à
 nobili illa matrona recesserit; nec non alia quæ
 sibi contigerant.

INTERIM verò cum apud eam quam dixi mulierem agerem (egr-
 intem plus quam medio anno) Domino faciente contigit, quamdam
 Ordinis nostri monialem, quæ plusquam septuaginta leucas ab hac ciu-
 itate distabat, me nōritiam accipere; vnde non dubitauit huc ad me
 excurrere, non verita aliquantulum de via deflectere, quo in mei collo-
 quam veniret. Mouerat illam Dominus, ut aliud quoddam Ordinis
 nostri monasterium erigeret, idque codem anno & mense, quo me ad
 vocisum faciendum excitarat: hoc autem desiderio & proposito con-
 cepto, vendidit cuncta quæ possidebat, & nudipes Romanam, quod con-
 sumatorias litteras impetraret, abiit. Mulier est austera vita & ora-
 tions studio mirè addicta, quin & Dominus insignes ei gratias præ-
 dit: Deipara quoque Virgo ei apparens, iussit ut rem quam medita-
 batur, executioni mandaret: tanto porro me in Dei famulatu antecurre-
 bat interuerso, ut coram illa comparere erubescerem. Ostendit milii litte-
 rati confirmatorias, quas Româ attulerat, & quindecim dierum illorum
 quibus apud me fuit, spatio inter nos deliberauimus, quomodo hæc mo-
 nasteria nostra conderemus. Antequā autem illam cōuenissem, nunquā ha-
 cenus in auctoritate regulâ nostra, priusquam relaxata esset, vetari, ne quid
 propria Moniales haberent; hinc etiam intentio mea nō fuerat, ut isthzc

*S. M. Hu-
 militas.*

H h 2

mona-

*S.
 L E R C S I A*

D P E R A

*N VII
 1556*

monasteria sine ullo censu fundarentur; hoc enim spectabam, ut
 la rerum ad vitā ducendam necessariarum solicitudine distinseremur,
Paupertas
tū bona. non aduertebam, quantum sollicitudinis curarumque hac bonorum
 temporalium possēsio ac proprietas secum traheret. Sed sancta illa dilec-
 tio, ut pote à Domino edocēta, id valde benē intelligebat (est leges
 artem non calleret) quod ego lectis & relectis toties Constitutio-
 bus nostris, adhuc ignorabam. Quod cum illa mihi dixisset, mirè id mihi
 placuit; licet aliquantulum metuerem, Superiores id mihi non pe-
 mitterent, sed stulte inepteque me agere dicturi essent, ac yetatum, si
 quid aggrederer, quo alijs occasio scandali, & crucis esset. Etenim
Paupertas
seruanda
de desideriū habet. si ego sola fuissem, rem statim sine mora executioni mandasset; q-
 uoniam magnæ voluntati mihi erat, de Domini nostri Iesu Christi con-
 ligis exactè seruandis cogitare: eius quippe Maiestas ingens pauperem
 seruandæ desiderium iam tum mihi inspirarat; adeò ut (quoniam pa-
 dem ad me spectabat) minime dubitarem, quia hoc longè optimissimum
 ac consultissimum. Nam enim abhinc multò tempore desiderauera-
 vt meus mihi status permitteret, vietum, & omnia necessaria, oīam
 propter Dei nomen mendicare, immo nec domum aut aliud quid habe-
 led verebar, ne reliqua, si fortè Dominus hæc illis desideria non inten-
 sarebat, propterea turbarentur, & hoc distractionis alicuius illis occu-
 foret. Videbam namque etiara nonnulla monasteria censu certe
 parum recollecta & quiera esse; at non considerabam, paupertate
 ipsam in causa non esse cur inquieta essent; sed vice versa, inquietu-
 nem in causa esse, cur necessarijs destituerentur, & in paupertate via-
 rent: nam nec per inquietudinem ditescant, nec vñquam defraude-
 cum quise seriò & ex corde diligit. Demum fides mea exigua & debili-
 erat, & illius famula Dei ingens & valida. Sed licet ipsa, in omnipotenti
 per diuersorum sententias audirem & inquirerem, nullum tamen dubiu-
 ni, qui huius opinionis foret, nec Confessarium nec vñlum è viris doc-
 quos identidem consulebam: etenim tot hi mihi rationes addicebant
 vt, quid actura esset penitus nescire: nam cognito iam, paupertate
 ab ipsamet regula praescribi, eamque seruare maioris perfectionis
 planè inducere in animam meum non poteram, vt annuos certius pro-
 merem. Et licet subinde suis me argumentis conuincerent, mox tam
ad am-
mos cœsus
percipiēdos
porāuci-
requisit. ad orandum me conferebam & Christum in cruce postum ita pauperem
 & nudum intuebar, diuitiarum possessionem aqua mente admitem
 poteram: multis ergo cum lachrymis illum identidem rogabam, insci-
 disponeret, vt simul eum ipso me pauperem & egenam viderem. Tam
 autem in reddituum possessione difficultates & incommoda nūni oce-
 rebant, quin inq. tantam inquietudinem, nec non distractionum ca-

cos esse videbam, ut assidue cum viris doctis de illorum admissione concertando disputarem. Vnde super hoc negotio ad Dominicanum illum temporis, qui rem nostram agebat, qui litteris meis respondes, suam de hoc negotio opinionem, qua meani refutabat, aperuit, eamque argumentis & rationibus Theologicis confirmavit, quibus duobus chartae folia replevit; & quod mihi melius eam persuaderet, ferio se rem hanc excusuisse, & maturo iudicio aiebat expendisse. Cui rursus respondi, me, ad vocationem meam, & votum paupertatis, quod professus eram, nec non ad Christi Domini conuersationem, ea quo oportet perfectione, non sequenda, nolle Theologica scientiam, nec petere ut hoc in casu per doctrinam suam mihi gratificetur & iuvet. Summopere vero gaudebam, si quem inuenirem, qui mihi hac in causa patrocinaretur. In quo peregregiam mihi operam praestitit nobilis illa matrona apud quam conmorabar. Multi quidem initio opinioi nite suffragabantur, meque bene facturam aiebant; at postea, cum amicis penitus examinarent, tanta in ea notabant incommoda, ut eam iam discedere, & contrarium suadere omnimodis conniterentur. Quibus ego replicabam, cum ipsis tam certe sua sententia discederent, & aliam iam proponerent, me priori velle adhædere.

Hoc ipso tempore, disponente scilicet Domino, factum ut Petrus de Alcantara, sanctus ille vir, rogatu meo ad aedes matronae huius veniret (nunquam quippe ipsa sanctum virum viderat) quod autem hic, viro insigni paupertatis amator, & ad multos annos indefessus cultor, quantus in ea thesaurus lateret, perspectissimum habebat, non pauperrimum me isthoc in negotio iuvit, & quam potuit enixissime præcepit, viu paupertatis patrocinio & causa tuenda animosè pergerem, nec unquam deficerem. Hac auditâ sententiâ & patrocinio, puta eius, qui, quod magnam rei huius habebat experientiam, optimè eam nosse poterat, mecum statui nullius exinde amplius super opinionem sciscitari. Cum autem die quadam hocce negotium Domino in oratione mea enixe commendarem, ipse mihi apparens mandauit, nullatenus ut omittam monasterium sine omni censu & in pauperate fundare, hanc nempe & Patris sui celestis & suam voluntatem esse, teque mihi auxilio suo ad futurum: factum hoc est in raptu, tantis tamque potentibus cum effectibus, ut ambigere neutriquam possem, quin hoc a Deo proueniret. Alio tempore mihi dicebat, in rebus annuis sitam esse cofusionem; nec non alia multa in paupertatis laudem afferebat, & certò mihi confirmabat, ei, qui ipsi ex toto corde seruiret, rerum ad vitam necessaria unihil vim quam defuturum; unde & ipsa (vti dixi) nunquam verita sum, ne quod mihi decesset. Quia & postea presentati illius, Dominicani in qua ille, quem ante mihi, ne sine censibus certis monasterium fundarem, dixi

F. Petrus
de Alcantara
taras sua
de ei ut
paupertatis
amplectio
retur.

Dominus
dicit esse
voluntatem
suam ut
monastice
fundare.

CARTA.

S.
Leresia

Dpera

N VII
155

dixi scripsisse, cor Dominus immutauit. His ergo auditis, nec non talia virorum in hoc negotio opinionibus mihi suffragantibus, ita iam nuna animo meo gesti, ut omnes totius mundi opes sola possidere mihi videatur cum, cum eleemosynis & mendicato viuere in animum induxi.

Hoc ipso tempore Prouincialis meus me relaxauit a precepto & obedientia, quo me apud Domicellam illam ad tempus esse iussa, berumque mihi reliquit, aut inde abire si velle, aut ad certum adhuc spatum ibidem manere. Hoc autem intra tempus, in coenobio meo non

Præpositæ facienda erat electio, intellexi autem, multas mihi hoc quo imponere statuisse. Adeò porro, vel de eo cogitare erat mihi graue, omnigena tormenta & martyria propter Deum quam libentissime preferre haud difficulter in animum meum inducerem, vt autem munus susciperem, nullatenus a me ipsa impetrare possem. Nam vnde de onere & labore, quem munus hoc secum afferebat (erant enim moniales) dicam, & alia multa ob quæ nunquam dignitatem autem aliquod desiderauit, sed semper qua potui subterfugi, omittam; sedens in eo mihi conscientia offendenda periculum contineri videbam, vnde Deo gratias egi, quod ibi tunc præsens non adesse. Scripti ad fodalibus & charissimis meis, ne quod pro me suffragium, in hac electio ne darent.

Cum itaque mihi et ipsi congratulans, gauderem, quod extra illum strepitum iam in tuto essem, ait mihi Dominus, nullatenus omittere illuc me conferre; & cum crucem desiderarem, insignem militaris parati, hanc proinde ex humeris non excuterem, sed animose illuc peregerem, & quidem quam citissime; se vero mihi praestò & subsidiorum. His ego auditis, valde me afflisi, lacrymis identidem me conficiens; per crucem siquidem hanc regimen ac præposituram putabam denotari: quam ut iam dixi, nullo modo mihi persuadere potest, animæ meæ vtilem aut consentaneam fore, ne caliquid argumentum inuenire, quo ad eam suscipiendam possem induci. Confessario proprie meo rem totam aperui, qui, vt quantocuyus illuc abiрем, mihi iniunxit, quido enim patere, maiorem in hoc perfectionem cotineri. Sed, quod intensi per eos dies calores essent, & satis tempestiuè adesse, si adesse cum facienda esset electio, suasit ut ad aliquot dies iter adhuc differente quod valetudini meæ damnum profectio hæc adferret. Sed quia Dominus rem aliter ordinauerat, hinc eam executioni mandari oportebat, nam inquietudo, quam in anima sentiebam, tanta erat, ut orationi vacuæ non possem; quin imò refragari & reludari mihi videbar rei quam mihi Dominus tam manifeste iniunxerat, & nolle, quod ibi quiete gressu lauteque haberet, labori me offerre: adhæc omnia mea cum Deo

bona

*Graue ei
est vel de
præpositu
ra jusc
pienda co
gitare.*

*Dominus
iubet illa
redire &
magnam
ei predicit
crucem.*

no' nisi verba esse: deinde, cur, cum in loco esse possim, ubi maioris perfectionis habenda esset occasio, eo me conferre negligerem; & si ibi mori me contingat, parum id referre. Insuper grauissimam in anima angustiam sentiebam; Dominus quoque mihi omnem, quam inter orandum sentire solebam, suauitatem gustumque ademerat. Denique na constituta eram, tantumque introrsum tormentum sensi, ut Dominum illam rogarem, bona ut illius cum venia mihi domum abire licet; quia iam etiam Confessarius meus, visa mea amaritudine, ut abi tem me monuerat: eodem enim modo eum Deus interne mouebat, quoniam. Ceterum Matrona illa auditio, me abitum adornare velle, ita propterea est contrastata, ut hoc ei velut tormentum & crux fuerit: nam magno illae hec mea apud ipsam commoratio labore & importunis apud Provincialem precibus constituerat. Evidem ut singulare beneficium sum interpretata (ita discessum meum ægræ ferebat) quod discedendi mihi copiam faceret: sed, quia Deum timebat, ac discessum meum ad magnam eius gloriam tendere posse dicebam, nec non alia id genus, spemq; illi faciebam fieri forsitan posse ut denud ipsam inuiserem, tandem inabitum, licet non sine magna difficultate, consensit. At ego nullam profus, ab ea discedendo, sensi; etenim maioris id perfectionis opus & ad Dei honorem tendens, esse cum viderem (eò quod ei placere, eiusque voluntatem, per omnia facere mihi longe gratissimum sit) illam quæ à parte mea in Matrona hac (quam abitum meum tam moleste ferre videbam) nec non alijs plurimis, quibus permultis nominibus obstricta eram, ac præsertim Confessario meo, qui de Societate IESV, & ad genium & gustum meum erat, deferendo, esse poterat, acerbitatem ac molestiam facile superau. Sed quo plus consolationis propter Dominum me videbam dimittere, eo plus gaudij ex eius dimissione sentiebam. Hoc quomodo fieret, intelligere Volupte illæ
erat conso-
lationem
relinque-
re.

S.
LUCESIA

DIPPER

N. VII

155

bam, sed hæc similitudo mihi hic in mentem veniebat: si videlicet, nō
preciosum aliquid monile, aut aliud quidlibet, quod mihi gratissimum
esset, possidenti diceretur, aliquem piam, quem maiore quam meipsum
more prosequeret, & cui complacere longè mihi carius esset, quam me-
ipsius recreatio ac voluptas, illud ambire ac desiderare, longe mihi ha-
dubie iucundius esset iam illo carere, quam ante erat possidere, quoam
co illi gratificarer: & quia hæc ei' gratificandi voluptas meam in po-
dendo voluptatem longè excedit, hinc est, quod monili, aut alia illis
quam diligo, carere, aut quam inde percipiebam voluptatem suum
mihi haud graue sit. Adeò ut et si eriam voluntatem agere & dolentes
quod eos deficerere debebam, quibus discessus meus tantum doloris
rebar (cum alioquin ipsa ex natura mea ita grata & beneficiorum gen-
gnoscens sim, vt hoc ipsum solum alio tempore nimis satis fuisse ad
vehementissimè deiciendam & affligendam) in praesenti tamen calorem
tristari aut affligere me prorsus non poteram. Tantum porro beneficii
huius monasterij interfuit, me vel ad diem vnum iter non distulisse, vi-
diutius illuc hæsissem, plane nesciam quomodo negotium hoc ex vero
feliciter confici potuisset.

O singularem Dei magnificentiam! Sæpe mecum ipsa maior, qui
do eam considero, & video quam me singulari quodam modo illius Ma-
iestas adiuuare dignata sit, quo hic Dei angellus tandem fudatur &
perficeretur: vere enim Angellum & domum Dei esse mihi perfusa
in qua videlicet Maiestati eius bene complacet, ut ipsi mihi temelium
orandum reuelare ac dicere dignatus est, scilicet, domum hanc sibi ve-
paradisum deliciarum esse, vnde & animas, quas huc adduxit, illius Ma-
iestas, peculari modo selegisse videtur, inter quas ego magna cum
ipsius confusione, viuo; nam tales, quales tanta vita austerritas, paupertas
& orandi studium, quæ nobis proposita sunt, & hic obseruantur, re-
rebat, ne optare quidem potuisse; & hæc ipsa onera tam hilariter
iucundè perferunt ut nulla non se indignata reputet, quæ ad talem ab-
vocabi locum meruerit, ac praeterrit illæ, quas de vanitatum pomposum
mundi (in quo, prout leges ferunt, deliciis affluere, & commoda
corporis redundare poterant) medio Dominus euocauit: sed hæc
delicias Dominus ita duplices reddidit, vt ad oculum videant, cor-
plum ipsis à Domino redditum esse pro vno quod reliquerunt, &
Maiestati eius infinitas agere gratias nunquam desinunt. Alas porro
altiorem perfectionis gradum euerxit, & è bonis redditum meliores
nioribus verò robur dar, & intelligentiam, tum ne quid aliud deidi-
re possint, tum vt liuide perspiciant, longè, etiam quad vitam
temporalem & terrestrem, quietius ac tranquillus esse, ab omnibus

*Dominus
et reuelat
uit sedo
mo S. Iose-
phi dele-
ctari.*

huius cebus sequestrati ac diuelli, quam ipsas possidere. Senioribus denique ac moribidis dat vires; & quidem tales ipsis dedit, ut omnem austriuem & rigorem pœnitentiae non minus quam iuniores & valentiores ferre queant.

Quam, ô Deus meus, euidenter ostendis potentem te esse! non est autem quadrations conquerimur ad id, quod tute vis: quippe supra omnem rationem naturalem res quaslibet ita possibles & factibiles rediustatis ut ostendas, nihil, quo omnia facilia reddas, amplius desiderari, quam ut te serio sincereque diligamus, & propter nomen tuum versus omnia relinquamus. Vnde bene apteque hic dicere possumus Domine, te laborem in lege tua fingere; nullum enim ipsa in eo video; & nescio, quomodo, quæ ad te conductit via, arcta & angusta dici possit: invero, video esse regiam viam ac latam, non autem semitam; & qui dentalem, ut qui ex animo & prout oportet eam inueniunt, longè ambulant secutus: nulla quippe in ea occurunt præcipitia, nulli scopolii ambulante cespirare faciant, cum procul ab ea absint pœnūdū occassiones. Semitam autem, & scabrosam quidem & arctam, illam voco viam, quæ hinc quidem profundissimam habet vallem, in quam viator prolabatur, illinc vero præruptum & saxosum præcipitum, è quo, si quis vel modicum sui obliuiscatur & obdormiscat, quampriūm præceps ruit, & fracta ceruice disperit. At qui te, Domine, bonum meum, sincerè amat, velut per amplam & regiam viam, secure incedit, longe ab omni abest præcipitio; & si vel paululum cespitaue-
vnum satis
t, ne labenti quampriūm benignissimè dexteram porrigit: vnum p̄s satis
aque alter lapsus satis non sunt, ad totale ei exitium afferendum, si non sunt
modo te, & non ea quæ mundi huius sunt, diligat; quod per vallem hu-
militaris incedat. Nescio quid sit, quod perfectionis viam inire, multi
inconvenient: Dominus Deus pro ea qua est bonitate, declarare no-
dos dignetur, quam infida & noxia, in tam apertis & manifestis pericu-
lii qualia sunt, communem hominum in viuendo consuetudinem sequi)
securitas; & è contra quomodo vera & sincera securitas, in seru ad in-
signes in via Domini progressus faciendo contentione sita sit. Quocirca
in ipsum oculos nostros coni ciamus, & non erit cur timeamus, ut nobis
Sol iste iustitie occidat, nosque in tenebris & densa nocte ambulare sinat,
quo in interitum ruamus, nisi ipsis eum primo relinquamus. Non veren-
tur in medio leonum, qui aliud (ut quidem videtur) non querunt,
quam ut suam quisque raptantes partem, nos frustratim discerpant(qua-
les sunt honores, voluptates, & alia id genus deliciae, prout quidem eas
mundus appellat, atque hic quidem per telas aranearum cacodæmon
amorem videtur incutere) ambulare. Millies mecum ipsa miror, & sunt.
S.M.Teresa Opera.

*Vt omnia
facilia
sint, solum
Deusa-
mandue
est.*

*Honores
et volu-
ptates fer-
bellua*

I*i* decies

LUCESIA

OPERA

N VII

decies millies lacrymis me ipsa exsatiare, & omnibus hominibus in
nare vellem, ad ingentem cæcitatem & nequitiam meam illis dedica-
dam; visura, an forte hoc aliquatenus prodest posse, ut suos ipsos
aperiant. Is, quælo, qui ex sua id bonitate potest, illos aperiatur nec
denuo cæciture & obscurari patiatur. Amen.

C A P V T XXXVI.

EANDEM PROSEQUITVR MATERIAM, ET REFERT Q
modo tandem monasterium glorioſi Confessoris Iosephi perfectum & funda-
quanta quoque, postquam Religiosa habitum assumpſerint, orta ſint obloquy &
cutiones; quantas item ipsa paffa ſit moleſtas & tentationes, qua-
modo denique eam Dominus omnibus ſuperiorem &
victoricem, ad laudem & gloriam nominis
ſuifecerit.

CV M iam ex illa vrbe diſceſſem, magnam per totum hoc citate
Ctiam ſensi, firmiter apud me inipsam statueris, quidquid uoc
mihi Dominus imponere decreuifet, gratauerit & ſumma cum ambi
bentia, uifcipere. Ea ipſa vefpera, qua ciuitatē hanc ſum ingreſſa, te-
mihi ſunt litteræ & breue Apoftolicū, quibus monasterij fundato-
cum poſteſtate concedebatur. Vnde tuum ego, tum omnes qui quan-
me Dominus ad iter hoc uifcipiendum uifciſſet, nouerant, nō medio
ſunt mirati; videntes, quam tunc me neceſſe fuerit in viam dare, &
etiam oportuno commodoque tempore Dominus huic duxi
quippe reperi Epifcopum loci & Sanctum virum F. Petrum de Alca-
ra, nec non Equitem illum nobilem, egregium Dei famulum, in cuius
dibus sanctus ille vir hospitabatur; erat is namque communis homini
Sanctorum curator, patronus & hospes. Vterq; ita ſeriò apud Epifcopum
pro monasterij admiffione inſtituerunt, ut is tandem facultatem
derit: quod ſane parui momenti non eſt, eo quod ſine censu uilloſi
dandum erat. Sed ipſe erga homines, quos ad Deo ſeruendum ra-
nimatos videbat, tantopere afficiebat, ut illis ſubſidio ſuo adelle, &
trocinum illorum uifcipere, in animum ſtatim induceret, qui au-
tonia fecit, & in cauſa fuit, iſipsum ut adiuuiteretur, fuit sanctus ille
nex F. Petrus de Alcantara, qui modo hunc modo illum compe-
bat, nobis & auxilium & fauorem praſtarent. Et ſancte, niſi co-
dixi, tempore oportuno adueniſſem, neſcio quo rem modo confeſſe-
tuifſem: nam sanctus ille vir quam minimo tempore hic ſubſtituit
enim vix ad ordinum hic cum haſſiſſe, & quidem valetudine paru-
ma, existimo) & paucis exinde post diebus Dominus cum ex hoc in
tempore

Epifcopus
monafe-
rium ad
mittit, ut
omnem
ſu carient.